



Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (seitsmes koda)

9. juuli 2020*

Eelotsusetaotlus – Tolliliit – Ühenduse tolliseadustik – Artikli 32 lõike 1 punkt c – Määrus (EMÜ) nr 2454/93 – Artikli 157 lõige 2, artikli 158 lõige 3 ja artikkel 160 – Tolliväärtuse määramine – Korrigeerimine – Litsentsitasu, mis on seotud kaubaga, mille väärtust määratakse – Litsentsitasu, mis on „kauba, mille väärtust määratakse“, müügi tingimus – Litsentsitasu, mille ostja maksab oma emettevõtjale vastutasuks lõpptoote valmistamiseks vajaliku oskusteabe andmise eest – Kolmandatelt isikutelt ostetud kaup, mis on litsentsi alusel valmistatud toote komponent

Kohtuasjas C-76/19,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Varhoven administrativen sadi (Bulgaaria kõrgeim halduskohus) 25. oktoobri 2018. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 31. jaanuaril 2019, menetluses

Direktor na Teritorialna direktsiya Yugozapadna Agentsiya „Mitnitsi“, varem Nachalnik na Mitnitsa Aerogara Sofia,

versus

„Curtis Balkan“ EOOD,

EUROOPA KOHUS (seitsmes koda),

koosseisus: koja president P. G. Xuereb, kohtunikud T. von Danwitz ja A. Kumin (ettekandja),

kohtujurist: P. Pikamäe,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- Direktor na Teritorialna direktsiya Yugozapadna Agentsiya „Mitnitsi“, varem Nachalnik na Mitnitsa Aerogara Sofia, esindaja: M. Metodiev,
- Bulgaaria valitsus, esindajad: E. Petranova ja L. Zaharieva,
- Hispaania valitsus, esindajad: S. Jiménez García ja M. J. García-Valdecasas Dorrego,
- Euroopa Komisjon, esindajad M. Kocjan, Y. Marinova ja F. Clotuche-Duvieusart,

* Kohtumenetluse keel: bulgaaria.

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb komisjoni 2. juuli 1993. aasta määruse (EMÜ) nr 2454/93, millega kehtestatakse rakendussätted nõukogu määrusele (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik, (EÜT 1993, L 253, lk 1; ELT eriväljaanne 02/06, lk 3) artikli 157 lõike 2, artikli 158 lõike 3 ja artikli 160 tõlgendamist.
- 2 Taotlus on esitatud Direktor na Teritorialna direktsiya Yugozapadna Agentsiya „Mitnitsi“ (Tolliameti edelapiirkonna osakonna direktor, Bulgaaria), varem Nachalnik na Mitnitsa Aerogara Sofia (Sofia lennujaama tollibüroo direktor, Bulgaaria), ja „Curtis Balkan“ EOODi vahelises kohtuvaidluses, mis käsitleb nimetatud ettevõtja poolt tema emaettevõtjale üle kantud litsentsitasu arvessevõtmist kolmandast isikust tarnijalt imporditud kauba tolliväärtuse määramisel.

Õiguslik raamistik

Tolliseadustik

- 3 Nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT 1992, L 302, lk 1; ELT eriväljaanne 02/04, lk 307; edaspidi „tolliseadustik“) artikli 29 lõige 1 näeb ette:

„Imporditud kauba tolliväärtus on tehinguväärtus ehk ekspordiks ühenduse tolliterritooriumile müüdüd kauba eest tegelikult makstud või makstav hind, mida on vajaduse korral korrigeeritud vastavalt artiklitele 32 ja 33 [...].

[...]“.

- 4 Tolliseadustiku artikkel 32 näeb ette:

„1. Tolliväärtuse määramisel artikli 29 alusel lisatakse imporditud kauba eest tegelikult makstud või makstavale hinnale:

[...]

- c) autori- ja litsentsitasu, mis on seotud selle kaubaga, mille väärtust määratakse, ja mida ostja peab selle kauba müügi tingimusena otseselt või kaudselt maksma, kui selline tasu ei ole arvestatud tegelikult makstud või makstava hinna sisse;

[...]

2. Vastavalt käesolevale artiklile lisatakse tegelikult makstud või makstavale hinnale ainult tõeste ja täpselt määratletavaid koguseid puudutavate andmete alusel määratud kulud.

3. Tolliväärtuse määramisel ei tohi tegelikult makstud või makstavale hinnale lisada käesolevas artiklis loetlemata kulusid.

[...]“.

Määrus (EMÜ) nr 2454/93

5 Vastavalt määruse nr 2454/93 artikli 143 lõike 1 punktile e käsitatakse isikuid üksteisega seotuna, kui üks neist kontrollib teist otseselt või kaudselt.

6 Selle määruse artiklis 157 on sätestatud:

„1. [Tollis]eadustiku artikli 32 lõike 1 punkti c kohaldamisel mõistetakse kasutus- ja litsentsitasude all eelkõige tasu selliste õiguste kasutamise eest, mis on seotud:

- imporditud kauba valmistamisega (eelkõige patendid, kavandid, mudelid ja tootmisega seotud oskusteave),
- imporditud kauba ekspordiks müügiga (eelkõige kaubamärgid, registreeritud kavandid) või
- imporditud kauba kasutamise või edasimüümisega (eelkõige autoriõigus või valmistamisprotsessid, mis on imporditud kauba lahutamatu osa).

2. Kui imporditud kauba tolliväärtus määratakse [tolli]seadustiku artikli 29 alusel, lisatakse tegelikult makstud või makstavale hinnale kasutus- või litsentsitasu, ilma et see piiraks [tolli]seadustiku artikli 32 lõike 5 kohaldamist, ainult siis, kui nimetatud tasu on:

- seotud kaubaga, mille väärtust määratakse,
- kõnesoleva kauba müügingimus.“

7 Nimetatud määruse artiklis 158 on sätestatud:

„1. Kui imporditud kaup on üksnes ühenduses valmistatud kauba koostisosa, korrigeeritakse imporditud kauba eest tegelikult makstud või makstavat hinda ainult siis, kui kasutus- või litsentsitasu on seotud kõnealuse kaubaga.

[...]

3. Kui kasutus- või litsentsitasu on osaliselt seotud imporditud kaubaga ja osaliselt ka sellele impordijärgselt lisatud koostisosade, impordijärgsete toimingute või teenustega, jaotatakse need kooskõlas lisa 23 esitatud tõlgendusmärkusega [tolli]seadustiku artikli 32 lõikele 2 vajaduse korral osadeks ainult objektiivsete ning mõõdetavate andmete põhjal.“

8 Määruse nr 2454/93 artiklis 160 on sätestatud:

„Kui ostja maksab kasutus- või litsentsitasu kolmandale isikule, on artikli 157 lõike 2 tingimused täitmata, kui tasu maksmist ei nõua müüja või temaga seotud isik.“

9 Selle määruse artiklis 161 on sätestatud:

„Kui kasutus- või litsentsitasu suuruse arvutamise viis põhineb imporditud kauba hinnal, võib vastupidiste tõendite puudumisel eeldada, et kõnealuse kasutus- või litsentsitasu maksmine on seotud selle kaubaga, mille väärtust määratakse.

Kui kasutus- või litsentsitasu suuruse arvutamine siiski ei sõltu imporditud kauba hinnast, võib kõnealuse kasutus- või litsentsitasu maksmise sellegipoolest seostada selle kaubaga, mille väärtust määratakse.“

- 10 Määruse nr 2454/93 lisas 23 esitatud tõlgendusmärkus, mis puudutab tolliväärtust, näeb tolliseadustiku artikli 32 lõike 2 osas ette:

„Kui puuduvad tõesed ja täpselt määratletavaid koguseid käsitlevad andmed kululisandite kohta, mida tuleb teha artikli 32 sätete alusel, siis ei või tehinguväärtust määrata artikli 29 sätete alusel. Selle näide on, kui kasutustasu makstakse liitrihinna alusel, millega teatud toodet impordiriigis müüakse, kui see toode on imporditud kilogrammidena ning pärast importimist on sellest lahus valmistatud. Kui kasutustasu põhineb osaliselt importkaubal ja osaliselt muudel teguritel, millel ei ole mingit seost importkaubaga (näiteks siis, kui importkaupa segatakse omamaiste koostisosadega ja seda ei ole enam võimalik eraldi identifitseerida, või kui kasutustasu ei saa eraldada ostja ja müüja vahelistest erifinantskokkulepetest), siis on alusetu püüda teha lisandit kasutustasu eest. Kuid kui kõnealune kasutustasu põhineb ainult importkaubal, mille täpset kogust on kerge kindlaks määrata, võib liita kululisandid tegelikult makstud või makstavale hinnale.“

- 11 Nimetatud tõlgendusmärkuses määruse nr 2454/93 artikli 143 lõike 1 punkti e kohta on ette nähtud järgmist:

„Käesolevas lepingus loetakse üht isikut teist kontrollivaks, kui esimene saab juriidiliselt või tegelikult kehtestada teisele piiranguid või teda suunata.“

Tolliseadustiku komitee kommentaarid

- 12 Tolliseadustiku artiklis 247a nimetatud tolliseadustiku komitee (edaspidi „tolliseadustiku komitee“) (tolliväärtuse osakond) kehtestatud kommentaari nr 3 kasutus- ja litsentsitasu mõju kohta tolliväärtusele on sõnastatud järgmiselt:

„[...]“

8. Tuleb analüüsida kasutus- ja litsentsitasu maksmise mõju tolliväärtusele, kui imporditud kaup ise on litsentsilepingu ese (st kui tegemist on litsentsiga hõlmatud tootega). See kohustus kehtib ka siis, kui imporditud kaup kujutab endast litsentsiga hõlmatud toote koostisosa või kui imporditud kauba (näiteks tööstusseadmed või spetsiaalsed valmistusmasinad) endaga toodetakse või valmistatakse litsentsiga hõlmatud toodet.

9. Litsentsilepingu alusel antud oskusteave koosneb sageli litsentsi esemeks oleva toote kasutamisega seotud mudelist, koostise kirjeldusest, valemist ja juhistest. Kui oskusteave puudutab imporditud kaupa, tuleb iga sellega seotud kasutus- või litsentsitasu arvata tolliväärtuse hulka. Mõnedes litsentsilepingutes (näiteks frantsiisilepingu puhul) on siiski ette nähtud selliste teenuste osutamine nagu litsentsisaaja töötajate koolitamine litsentsi alusel toote valmistamiseks või masinate/seadmete kasutamiseks. Tegemist võib olla ka tehnilise abiga juhtimise, haldamise, turustamise, raamatupidamise jms valdkonnas. Sellises valdkonnas makstud kasutus- või litsentsitasu ei kuulu tolliväärtuse hulka.

[...]

Kasutus- ja litsentsitasu, mis on seotud selle kaubaga, mille väärtust määratakse

11. Selleks et teha kindlaks, kas tasu on seotud kaubaga, mille väärtust määratakse, ei tule uurida mitte selle tasu arvutamise viisi, vaid põhjusi, miks seda tasu nõutakse, st millist kasu saab litsentsisaaja vastusooritusena [...]. Seega võib litsentsiga hõlmatud toote koostisosa või selle toote valmistamiseks kasutatud masinate või seadmete importimise korral müügiks pakutavalt litsentsiga hõlmatud tootelt makstav tasu kas täielikult, osaliselt või üldse mitte olla seotud imporditud kaubaga. *Kasutus- ja litsentsitasu, mis on makstud selle kauba müügi tingimusena, mille väärtust määratakse*

12. Tekib küsimus, kas müüja oleks valmis müüma kaupa, kui kasutus- või litsentsitasu ei makstaks. Tingimus võib olla otsene või kaudne. Enamasti on litsentsilepingus täpsustatud, kas imporditud kauba müügi korral tuleb maksta kasutus- või litsentsitasu. Siiski ei pea see olema lepingus tingimata ette nähtud.

13. Kui kaup ostetakse ühelt isikult ning kasutus- ja litsentsitasu makstakse teisele isikule, võib selle tasu maksmist teataval juhul siiski pidada kauba müügi tingimuseks (vt [määruse nr 2454/93] artikkel 160). [...]"

- 13 Tolliseadustiku komitee (tolliväärtuse osakond) kommentaar nr 11, mis puudutab tolliseadustiku artikli 32 lõike 1 punkti c kohaldamist seoses kolmandale isikule määruse nr 2454/93 artikli 160 alusel makstud kasutus- ja litsentsitasuga, on sõnastatud järgmiselt:

„[...]

Isegi kui ostja ja müüja vahel sõlmitud tegelik müügileping sõnaselgelt ei nõua ostjalt litsentsitasu maksmist, võib selline tasu maksmine olla müügi kaudne tingimus, kui ostja ei saanud osta müüjalt kaupa litsentsisaajale litsentsitasu maksmata ja kui müüja ei olnud neil asjaoludel valmis kaupa ostjale müüma.

[...]

[Määruse nr 2454/93] artikli 160 kohaselt loetakse juhul, kui litsentsitasu makstakse kolmandale isikule, kellel on tootja üle otsene või kaudne kontroll (ja seega võib järeldada, et pooled on üksteisega seotud [selle määruse] artikli 143 tähenduses), asjaomase makse tegemine müügi tingimuseks. [Nimetatud määruse] lisa 23 kohaselt [...] „loetakse üht isikut teist kontrollivaks, kui esimene saab juriidiliselt või tegelikult kehtestada teisele piiranguid või teda suunata“.

Kontrolli olemasolu kindlaks tegemiseks tuleb analüüsida järgmisi asjaolusid:

- litsentsiandja valib tootja ja kohustab ostjat ostma sellelt tootjalt;
- litsentsiandja ja müüja vahel on otsene tootmisleping;
- litsentsiandjal on tegelik otsene või kaudne kontroll tootmise (tootmiskeskuste ja/või tootmisviiside) üle;
- litsentsiandjal on tegelik otsene või kaudne kontroll toodete logistika ja transpordi üle kuni ostjani;
- litsentsiandja otsustab, kellele tootja võib kaupa müüa, või kehtestab piiranguid potentsiaalsete ostjate osas;
- litsentsiandja määrab kindlaks hinnatingimused, mida kasutades tootja/müüja peab oma kaupa müüma, või hinnatingimused, mille alusel importija/ostja peab kaupa edasi müüma;
- litsentsiandjal on õigus tutvuda tootja või ostja raamatupidamisega;
- litsentsiandja otsustab, milliseid tootmismeetodeid kasutatakse/tarnib mudelid jms;
- litsentsiandja nimetab materjali/komponentide tarnijaid või kehtestab valiku piirangud;
- litsentsiandja piirab tootja poolt toodetavaid koguseid;

- litsentsiandja ei luba ostjal osta otse tootjalt, vaid kaubamärgi omaniku (litsentsiandja) kaudu, kes võib tegutseda ka importija ostuagendina;
- tootjal ei ole õigust toota konkureerivaid tooteid (ilma litsentsita), kui tal ei ole selleks litsentsiandja nõusolekut;
- valmistatud toode on eriomane litsentsiandjale (kontseptsioon/disain ja kaubamärk);
- toote omaduste ja kasutatava tehnoloogia määrab kindlaks litsentsiandja.

Nende näitajate kombinatsioon, mis väljub litsentsiandja teostatava lihtsa kvaliteedikontrolli raamidest, tõendab [määruse nr 2454/93] artikli 143 lõike 1 punkti e tähenduses seose olemasolu ning litsentsitasu maksmist tuleb seega pidada müügi tingimuseks vastavalt [selle määruse] artiklile 160.“

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

- 14 Curtis Balkan on Bulgaarias asuv äriühing, mille ainuomanik on Ameerika Ühendriikides asuv äriühing Curtis Instruments Inc. (edaspidi „Curtis USA“). Nende äriühingute vahelised õigussuhted on reguleeritud eeskätt kahe lepinguga, millest esimene sõlmiti 1. veebruaril 1996 patendi kasutamise õiguse kohta ja teine 26. novembril 2002 juhtimisteenuste osutamise kohta.
- 15 Vastavalt patendi kasutamise lepingule müüb Curtis USA standardhinnaga Curtis Balkanile kütusevaru indikaatorite tootmiskomplekte ja kõrgsageduskiiruseregulaatorite tootmiskomplekte, mis põhinevad tema enda patentitud tehnoloogial. Curtis Balkan võib neid komponente kasutades toota ning müüa mootori kiirusregulaatoreid ja elektrisõidukite komponente; selle eest ta maksab tasu patendi kasutamise õiguse eest. Tasu maksmine toimub kord kvartalis selles kvartalis deklareeritud toodete müügi alusel. Vastavalt lepingu lisale, mis allkirjastati 1. septembril 2010, saab Curtis USA litsentsitasu 10% lepingus nimetatud ja Curtis Balkani müüdüd toodete netomüügihinnast.
- 16 Vastavalt teenuste osutamise lepingule kohustub Curtis USA muu hulgas tagama kokku lepitud igakuise tasu eest Curtis Balkani majandustegevuse, nimelt juhtimise, mis hõlmab turustamist, reklaami, eelarve koostamist, finantsaruandeid, infosüsteeme ja inimressursi haldamist.
- 17 Bulgaaria toll kontrollis Curtis Balkani esitatud tollideklaratsioone, mis puudutasid kauba importi kolmandatest riikidest ajavahemikus 1. jaanuarist 2012 kuni 31. maini 2015, ja tuvastas, et Curtis Balkan kasutas imporditud kaupa, st „osi ja komponente“ nende toodete valmistamiseks, mille eest see äriühing 1. veebruari 1996. aasta lepingu alusel maksab Curtis USA-le litsentsitasu. Samuti tuvastati, et imporditud kauba deklareeritud tolliväärtus seda tasu ei sisaldanud.
- 18 Selles kontekstis esitasid nii Curtis USA kui ka Curtis Balkan selgitused, millest nähtub muu hulgas, et Curtis USA kontrollib kogu tootmisahelat alates tootmiseks vajalike komponentide tsentraliseeritud ostuläbirääkimistest ja ostmisest kuni lõpptoodete müügini. Toodete komponendid valmistatakse Curtis USA kehtestatud tehnospetsifikaadi alusel ning need on kavandatud spetsiaalselt nende toodete jaoks. Lisaks sellele peab Curtis USA heaks kiitma muu tarnija valimise. Siiski ei ole tellimuste puhul, mille väärtus ei ületa 100 000 USA dollarit (ligikaudu 85 000 eurot), Curtis USA teavitamine või heakskiit vajalik.
- 19 Sofia lennujaama tolliasutuse direktor muutis 28. aprilli 2016. aasta otsusega kõigis läbivaadatud tollideklaratsioonides deklareeritud tolliväärtust nii, et see hõlmas ka litsentsitasu, mis tema hinnangul kuulus tasumisele tolliseadustiku artikli 32 lõike 1 punkti c ja määruse nr 2454/93 artikli 157 alusel, koostoimes selle määruse artikli 158 lõigetega 1 ja 3 ning artikliga 160.

- 20 Curtis Balkan esitas selle otsuse peale vaide. Oma vaide toetuseks esitas see ettevõtja tarnijate kirjad, millega ta soovis tõendada, et Curtis Balkani poolt tarnijatelt tellitud kauba hind ei sõltunud sellest litsentsitasust, mida ta maksis Curtis USA-le, ja et viimane ei saanud nende tarnijate tegevust juhtida ega piirata.
- 21 Pädev tolliasutus jättis Curtis Balkani vaide 21. juuni 2016. aasta otsusega rahuldamata.
- 22 Curtis Balkan vaidlustas 28. aprilli 2016. aasta otsuse, ent see jäeti Administrativen sad – Sofia grad (Sofia linna halduskohus, Bulgaaria) 21. juuni 2016. aasta otsusega muutmata. Selle menetluse raames määrati nimetatud ettevõtja taotlusel ekspertiis, millest nähtub, et põhikohtuasjas kõne all olevate tollideklaratsioonide väärtus ei ületanud 100 000 USA dollari suurust künnist, mille piires on nimetatud ettevõtja kauba tellimisel oma tegevuses sõltumatu.
- 23 Administrativen sad – Sofia grad (Sofia linna halduskohus, Bulgaaria) tühistas 28. aprilli 2016. aasta otsuse (mis oli 21. juuni 2016. aasta otsusega jäetud muutmata) 8. veebruari 2018. aasta otsusega, põhjendusel, et täidetud ei olnud määruse nr 2454/93 artikli 157 lõikes 2 sätestatud tingimused imporditud kauba lepingulise väärtuse suurendamiseks makstud litsentsitasu väärtuse võrra.
- 24 Mis puutub selles sättes nimetatud esimesse tingimusse, mille kohaselt peab litsentsitasu maksmine olema seotud kaubaga, mille väärtust määratakse, siis leidis see kohus, et põhikohtuasjas kõne all olev kaup ei ole patendi kasutamise lepinguga hõlmatud. Eelkõige ei olnud esitatud tõendeid selle kohta, et spetsiifiline tootmisprotsess või oskusteave, mille õigused kuuluvad Curtis USA-le, on selle kauba lahutamatu osa.
- 25 Mis puutub teise tingimusse, mille kohaselt peab litsentsitasu maksmine olema imporditud kauba müügi tingimus, siis ei ole eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates samuti tõendatud, et tarnijad oleksid nõudnud Curtis Balkanilt litsentsitasu maksmist Curtis USA-le. Konkreetselt ei ole tõendatud, et viimati nimetatud ettevõtja ja tarnijate vahel oleks mingisugune selline seos, mis võimaldaks eeldada, et see ettevõtja teostab nende tarnijate üle kaudset kontrolli. Lisaks eitasid need tarnijad kategooriliselt sellise seose olemasolu.
- 26 Sofia lennujaama tolliasutuse direktor esitas Administrativen sad – Sofia grad (Sofia linna halduskohus, Bulgaaria) otsuse peale kassatsioonkaebuse Varhoven administrativen sadi (Bulgaaria kõrgeim halduskohus).
- 27 Sofia lennujaama tolliasutuse direktori väitel on olemas seos litsentsitasu ja selle kauba vahel, mille väärtust määratakse, kuna tegemist on komponentidega, mida kasutatakse litsentsitud toodete valmistamiseks ja kuna need komponendid on sertifitseeritud seoses lõpptoodete kvaliteedinõuetega. Lisaks kujutab litsentsitasu endast imporditud kauba müügi tingimust, kuna tarnijate valikul võetakse arvesse tehnilisi nõudeid, millele imporditud kaup peab vastama, kusjuures need nõuded pärinevad Curtis USA projekteerimiskeskuse tehnoloogiaosakondadest.
- 28 Mis puudutab asjaolu, et kaup, mille väärtust määratakse, osteti tarnijatelt, kes on litsentsitasu makseid saanud ettevõtjast eraldiseisvad, siis leiab Sofia lennujaama tolliasutuse direktor, et määruse nr 2454/93 artikkel 160, mis käsitleb sellist võimalust, on kohaldatav, kuna Curtis USA teostab tootjate üle kaudset kontrolli. Nimelt valib litsentsiandja tootjad ja nõuab neilt spetsifikaatide järgimist, mistõttu ta teostab tootmisprotsessi üle otsest või kaudset tegelikku kontrolli.
- 29 Lisaks märgib Sofia lennujaama tolliasutuse direktor, et kuna imporditud kaup on üksnes lõpptoodetes kasutatavad koostisosad ja litsentsitasu on seotud osaliselt imporditud kaubaga ja osaliselt pärast imporditud kauba importi sellele lisatud muude komponentidega ning impordijärgse tegevuse ja teenustega, siis jaotati litsentsitasu vastavalt määruse nr 2454/93 artikli 158 lõigetele 1 ja 3 proportsionaalselt.

- 30 Curtis Balkan ei ole Sofia lennujaama tolliasutuse direktori seisukohaga nõus.
- 31 Eelotsusetaotluse esitanud kohus on märkinud, et ta on põhikohtuasjaga analoogsetes asjades, kus tegemist on samade pooltega, leidnud, et toll on määruse nr 2454/93 artikli 158 lõike 3 alusel tolliväärtust õigesti korrigeerinud. Konkreetselt ei ole eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates selles sättes ette nähtud olukorras vaja kontrollida, kas selle määruse artikli 157 lõikes 2 ette nähtud tingimused on täidetud, ning samuti ei ole asjakohane selle määruse artikkel 160.
- 32 Kuna Varhoven administrativen sadil (Bulgaaria kõrgeim halduskohus) on siiski kahtlusi määruse nr 2454/93 õige tõlgendamise suhtes, otsustas ta menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:
- „1. Kas määruse nr 2454/93 artikli 158 lõiget 3 tuleb tõlgendada nii, et see kujutab endast iseseisvat õiguslikku alust, millele tuginedes korrigeeritakse tolliväärtust, lisades imporditud kauba eest tegelikult makstud või makstavale hinnale litsentsitasu, võtmata arvesse selle määruse artikli 157 sätet?
 2. Kas määruse nr 2454/93 artikli 158 lõiget 3 tuleb tõlgendada nii, et see näeb tolliväärtuse korrigeerimise ette kahes eri olukorras: esiteks olukorras, kus selline litsentsitasu nagu kõnealune on osaliselt seotud imporditud kaubaga ja osaliselt sellele kaubale impordijärgselt lisatud koostisosadega, ja teiseks olukorras, kus litsentsitasu on osaliselt seotud imporditud kaubaga ja osaliselt impordijärgsete teenustega?
 3. Kas määruse nr 2454/93 artikli 158 lõiget 3 tuleb tõlgendada nii, et see näeb tolliväärtuse korrigeerimise ette kolmes olukorras: esiteks olukorras, kus litsentsitasu on osaliselt seotud imporditud kaubaga ja osaliselt sellele kaubale impordijärgselt lisatud koostisosadega, teiseks olukorras, kus litsentsitasu on osaliselt seotud imporditud kaubaga ja osaliselt impordijärgsete toimingute või teenustega, kolmandaks olukorras, kus litsentsitasu on osaliselt seotud imporditud kaubaga ja osaliselt sellele kaubale impordijärgselt lisatud koostisosadega või impordijärgsete teenustega?
 4. Kas määruse nr 2454/93 artikli 158 lõiget 3 tuleb tõlgendada nii, et see lubab tolliväärtust alati korrigeerida, kui on tuvastatud, et makstud litsentsitasu on seotud selle kauba impordijärgsete teenustega, mille väärtust määratakse, käesoleval juhul nimelt (tootmis- ja juhtimisalaste) teenustega, mida osutab Bulgaaria ettevõtjale Ameerika Ühendriikide ettevõtja, olenemata sellest, kas selle määruse artiklis 157 sätestatud tingimused tolliväärtuse korrigeerimiseks on täidetud?
 5. Kas määruse nr 2454/93 artikli 158 lõiget 3 tuleb tõlgendada nii, et see kujutab endast tolliväärtuse korrigeerimise erijuhtumit selle määruse artikli 157 alusel ja tingimustel, kusjuures eripära seisneb üksnes selles, et litsentsitasu on vaid osaliselt seotud kaubaga, mille väärtust määratakse, millest tulenevalt tuleb see tasu proportsionaalselt osadeks jaotada?
 6. Kas määruse nr 2454/93 artikli 158 lõiget 3 tuleb tõlgendada nii, et see on kohaldatav ka siis, kui ostja maksab kasutus- või litsentsitasu kolmandale isikule?
 7. Kas juhul, kui mõlemale eelmisele küsimusele vastatakse jaatavalt, peab kohus litsentsitasu kooskõlas määruse nr 2454/93 artikli 158 lõikega 3 kohaselt osadeks jaotamisel kontrollima, kas täidetud on mõlemad artikli 157 lõike 2 tingimused, nimelt tingimus, et litsentsitasu peab kas või osaliselt olema seotud imporditud kaubaga, ja tingimus, et selle tasu maksmine on kauba müügi tingimus? Kui tegemist on sellise olukorraga, siis kas sellisel kontrollimisel peab kohus arvesse võtma artikli 160 sätet, mille kohaselt on artikli 157 lõike 2 tingimused täidetud, kui litsentsitasu maksmist nõuab ostjalt müüja või temaga seotud isik?

8. Kas määruse nr 2454/93 artikkel 160 on kohaldatav vaid selle määruse artiklis 157 sätestatud üldise dispositiiveelduse raames, mil litsentsitasu makstakse kolmandale isikule ja see on tervikuna seotud kaubaga, mille väärtust määratakse? Või on see säte kohaldatav ka juhtudel, mil litsentsitasu on imporditud kaubaga seotud vaid osaliselt?
9. Kas määruse nr 2454/93 artiklit 160 tuleb tõlgendada nii, et litsentsiandja ja müüja vahelise seose mõistega on hõlmatud juhtumid, mil litsentsiandja on ostjaga seotud, kuna ta teostab ostja üle kvaliteedikontrollist kaugemale minevat otsest kontrolli? Või tuleb seda mõistet tõlgendada nii, et litsentsiandja ja ostja vaheline seos, mida eespool kirjeldati, ei ole piisav, et eeldada (kaudset) seost litsentsiandja ja müüja vahel, eelkõige kui viimane eitab, et ostja tellitud imporditud kauba hind sõltub litsentsitasu maksmisest, ja samuti eitab, et litsentsiandja suudab tema tegevust tegelikult suunata või piirata?
10. Kas määruse nr 2454/93 artiklit 160 tuleb tõlgendada nii, et see lubab tolliväärtust korrigeerida vaid juhul, kui mõlemad selle määruse artiklis 157 ette nähtud nõuded on täidetud, nimelt et kolmandale isikule makstav litsentsitasu on seotud kaubaga, mille väärtust määratakse, ja on kõnesoleva kauba müügi tingimus, ning lisaks on täidetud tingimus, et litsentsitasu maksmist nõuab ostjalt müüja või temaga seotud isik?
11. Kas määruse nr 2454/93 artikli 157 lõike 2 esimeses taandes sätestatud nõue, et litsentsitasu peab olema seotud kaubaga, mille väärtust määratakse, tuleb pidada täidetuks, kui litsentsitasu ja imporditud kauba vahel on kaudne seos nagu käesolevas olukorras, kus kaup, mille väärtust määratakse, on litsentsitud lõpptoote koostisosa?“

Eelotsuse küsimuste analüüs

- 33 Oma 11 küsimusega, mida tuleb analüüsida koos, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas määruse nr 2454/93 artikli 157 lõiget 2, artikli 158 lõiget 3 ning artiklit 160 tuleb tõlgendada nii, et proportsionaalne osa litsentsitasust, mille ettevõtja maksab oma emaaettevõtjale lõpptoote valmistamise oskusteabe eest, tuleb lisada imporditud kauba eest tegelikult makstud või makstavale hinnale olukorras, kus asjaomane kaup – koos muude koostisosadega – on mõeldud asjaomase lõpptoote koostamiseks ja esimesena nimetatud ettevõtja on selle kauba ostnud emaaettevõtjast eraldiseisvatelt müüjatelt.
- 34 Kõigepealt tuleb meelde tuletada, et vastavalt Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikale on tolliväärtuse määramist käsitlevate liidu õigusnormide eesmärk kehtestada õiglane, ühetaoline ja erapooletu süsteem, mis välistab suvalise või fiktiivse tolliväärtuse kasutamise. Tolliväärtus peab seega vastama imporditud kauba tegelikule majanduslikule väärtusele ja seetõttu võtma arvesse selle kauba kõiki elemente, millel on majanduslik väärtus (20. juuni 2019. aasta kohtuotsus Oribalt Rīga, C-1/18, EU:C:2019:519, punkt 22 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 35 Tolliseadustiku artikli 29 kohaselt on imporditud kauba tolliväärtus üldjuhul selle tehinguväärtus ehk ekspordiks Euroopa Liidu tolliterritooriumile müüdud kauba eest tegelikult makstud või makstav hind, arvestades siiski korrigeerimisega, mis võib olla kohustuslik tolliseadustiku artikli 32 kohaselt (vt selle kohta 9. märtsi 2017. aasta kohtuotsus GE Healthcare, C-173/15, EU:C:2017:195, punkt 31 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 36 Tolliväärtuse määramiseks tuleb imporditud kauba eest tegelikult makstud või makstavale hinnale lisada artikli 32 lõike 1 punktis c nimetatud kasutus- ja litsentsitasu, mis on seotud selle kaubaga, mille väärtust määratakse, ja mida ostja peab selle kauba müügi tingimusena otseselt või kaudselt maksma, kui see kasutus- ja litsentsitasu ei ole arvestatud tegelikult makstud või makstava hinna sisse.

- 37 Tolliseadustiku artikli 32 lõike 1 punkti c kohaldamisel viitab mõiste „kasutus- ja litsentsitasu“ määruse nr 2454/93 artikli 157 lõike 1 tähenduses lisaks eelkõige tasu maksmisele nende õiguste kasutamise eest, mis on seotud imporditud kauba valmistamise, selle kauba ekspordiks müügi või selle kasutamise või edasimüümisega.
- 38 Määruse nr 2454/93 artikli 157 lõige 2 täpsustab omakorda, et kui imporditud kauba tolliväärtus määratakse kindlaks tolliseadustiku artikli 29 alusel, lisatakse tegelikult makstud või makstavale hinnale kasutus- või litsentsitasu ainult siis, kui see tasu maksmine on esiteks seotud kaubaga, mille väärtust määratakse, ja teiseks on selle kauba müügi tingimus.
- 39 Järelikult kohaldatakse tolliseadustiku artikli 32 lõike 1 punktis c ette nähtud korrigeerimist juhul, kui on täidetud kolm kumulatiivset tingimust: esiteks ei ole kasutus- või litsentsitasu arvestatud tegelikult makstud või makstava hinna sisse, teiseks on see seotud selle kaubaga, mille väärtust määratakse, ja kolmandaks peab ostja poolt sellise tasu maksmine olema selle kauba müügi tingimus, mille väärtust määratakse (9. märtsi 2017. aasta kohtuotsus GE Healthcare, C-173/15, EU:C:2017:195, punkt 35).
- 40 Käesoleval juhul nähtub eelotsusetaotlusest, et Curtis Balkan maksis põhikohtuasjas kõne all olevat litsentsitasu oma emattevõtjale Curtis USA, vastutasuks selle eest, et viimane andis oskusteabe nende toodete valmistamiseks, mille komponendiks imporditud kaupa kasutati. Seega tuleb asjaomast litsentsitasu pidada tasuks imporditud kaubaga seotud õiguste kasutamise eest määruse nr 2454/93 artikli 157 lõike 1 kolmanda taande tähenduses ja seega hõlmatuks mõistega „kasutus- ja litsentsitasu“ tolliseadustiku artikli 32 lõike 1 punkti c tähenduses.
- 41 Kuna on vaieldamatu, et Curtis Balkan ei arvestanud seda litsentsitasu põhikohtuasjas käsitletava imporditud kauba eest tegelikult makstud või makstava hinna sisse, siis on täidetud käesoleva kohtuotsuse punktis 39 nimetatud esimene tingimus, mis peab olema täidetud tolliväärtuse korrigeerimiseks.
- 42 Mis puutub teise tingimusse, mille kohaselt peab litsentsitasu olema tolliseadustiku artikli 32 lõike 1 punkti c tähenduses seotud kaubaga, mille väärtust määratakse, siis tuleb märkida, et määruse nr 2454/93 artikli 158 lõike 1 kohaselt võib juhul, kui imporditud kaup on ainult üks koostisosa kaubas, mis on valmistatud liidus, imporditud kauba eest tegelikult makstud või makstavat hinda korrigeerida üksnes seoses selle kaubaga.
- 43 Lisaks sellele tuleb vastavalt selle määruse artikli 161 esimesele lõigule siis, kui kasutus- või litsentsitasu suuruse arvutamise viis põhineb imporditud kauba hinnal, vastupidiste tõendite puudumisel eeldada, et kõnealuse kasutus- või litsentsitasu maksmine on seotud selle kaubaga, mille väärtust määratakse. Seevastu näeb kõnealuse määruse artikli 161 teine lõik ette, et kui kasutus- või litsentsitasu suuruse arvutamine ei sõltu imporditud kauba hinnast, võib kõnealuse kasutus- või litsentsitasu maksmise sellegipoolest seostada selle kaubaga, mille väärtust määratakse.
- 44 Samuti tuleb märkida, et kuigi tolliseadustiku komitee järeldused ei ole õiguslikult siduvad, on need siiski olulised vahendid selleks, et tagada tolliseadustiku ühetaoline kohaldamine liikmesriikide tollide poolt, ja neid järeldusi kui selliseid võib lugeda selle seadustiku tõlgendamise asjakohasteks abivahenditeks (9. märtsi 2017. aasta kohtuotsus GE Healthcare, C-173/15, EU:C:2017:195, punkt 45 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 45 Sellega seoses tuleneb tolliseadustiku komitee (tolliväärtuse osakond) koostatud kommentaari nr 3, mis käsitleb kasutus- ja litsentsitasu mõju tolliväärtusele, punktist 8, et kasutus- ja litsentsitasu maksmise mõju tolliväärtusele tuleb analüüsida mitte ainult siis, kui imporditud kaup ise on litsentsilepingu ese, vaid ka siis, kui imporditud kaup on litsentsilepinguga hõlmatud toote koostisosa.

- 46 Lisaks tuleneb selle kommentaari punktist 9, et kui litsentsilepingu alusel antud oskusteave puudutab imporditud kaupa, tuleb sellega seotud mis tahes kasutus- või litsentsitasu arvata tolliväärtuse hulka. Seevastu ei tohi tolliväärtuse hulka arvata kasutus- ja litsentsitasu, mida makstakse selliste teenuste eest, nagu litsentsisaaja töötajate koolitamine litsentsi alusel toote valmistamiseks, või tehniline abi juhtimise, haldamise, turustamise või raamatupidamise valdkonnas.
- 47 Lõpuks on kommentaari punktis 11 ette nähtud, et tegemaks kindlaks, kas litsentsitasu on seotud kaubaga, mille väärtust määratakse, ei tule uurida mitte selle tasu arvutamise viisi, vaid selle sissenõudmise põhjusi, st kas tegemist on vastutasuga litsentsisaajale antud eelise eest. Seega võib litsentsiga hõlmatud toote koostisosa importimise korral müügiks pakutavalt litsentsiga hõlmatud tootelt makstav tasu kas täielikult, osaliselt või üldse mitte olla seotud imporditud kaubaga.
- 48 Seega asjaolu, et kasutus- või litsentsitasu arvutamise meetod ei ole seotud imporditud kauba hinnaga, vaid selle lõpptoote hinnaga, mille komponent kaup on, ei välista võimalust, et seda kasutus- või litsentsitasu saab käsitada nimetatud kaubaga seotuna.
- 49 Seevastu pelk asjaolu, et kaup on lõpptoote komponent, ei võimalda järeldada, et selle kaubaga on seotud kasutus- või litsentsitasu, mis on makstud vastutasuna selle lõpptoote valmistamiseks vajaliku oskusteabe andmise eest litsentsilepingu alusel. Selles osas on nõutav, et ühelt poolt sellise kasutus- või litsentsitasu ja teiselt poolt asjaomase kauba vahel oleks piisavalt tihe seos.
- 50 Selline seos on olemas, kui litsentsilepingu alusel antud oskusteave on imporditud kauba valmistamiseks vajalik. Kaudseks tõendiks selle kohta on asjaolu, et see kaup on spetsiaalselt kavandatud litsentsitud toote komponendiks, ilma et mõeldav oleks muu mõistlik kasutusviis. Seevastu asjaolu, et oskusteave on vajalik üksnes litsentsitud toote valmistamiseks, võimaldab järeldada, et piisavalt tihe seos puudub.
- 51 Käesoleval juhul peab eelotsusetaotluse esitanud kohus, kes on ainsana pädev hindama tema menetluses oleva vaidluse faktilisi asjaolusid, kontrollima, kas Curtis Balkani ja Curtis USA vahel sõlmitud litsentsilepingu alusel antava oskusteabe ja imporditud kauba vahel on piisavalt tihe seos, ning seega kindlaks tegema, kas tasu, mida esimene ettevõtja teisele ettevõtjale maksab, on selle kaubaga seotud vastavalt tolliseadustiku artikli 32 lõike 1 punktile c. Selles kontekstis tuleb arvesse võtta kõiki asjasse puutuvaid asjaolusid, eelkõige menetlusosaliste vahelisi õiguslikke ja faktilisi suhteid.
- 52 Olgu lisatud, et litsentsitasu võib nimetatud artikli 32 lõike 1 punkti c tähenduses olla seotud kaubaga, mille väärtust hinnatakse, isegi kui asjaomane litsentsitasu on kõnealuse kaubaga vaid osaliselt seotud (vt selle kohta 9. märtsi 2017. aasta kohtuotsus *GE Healthcare, C-173/15, EU:C:2017:195*, punkt 53 ja resolutsioon) Tolliseadustiku artikli 32 lõike 2 kohaselt peavad kõik tegelikult makstud või makstavale hinnale lisanduvad kuluelemendid siiski põhinema tõestel ja täpselt määratletavaid koguseid puudutavatel andmetel.
- 53 Mis puutub eelotsusetaotluse esitanud kohtu küsimustesse määruse nr 2454/93 artikli 158 lõike 3 tõlgendamise kohta, siis tuleb märkida, et selle sätte kohaselt tuleb juhul, kui kasutus- või litsentsitasu on osaliselt seotud imporditud kaubaga ja osaliselt ka sellele impordijärgselt lisatud koostisosadega või ka impordijärgsete toimingute või teenustega, see tasu kooskõlas lisas 23 esitatud tõlgendusmärkusega tolliseadustiku artikli 32 lõike 2 kohta vajaduse korral jaotada osadeks ainult objektiivsete ning mõõdetavate andmete põhjal.
- 54 Esiteks tuleb tõdeda, et määruse nr 2454/93 artikli 158 lõiget 3 ei saa pidada iseseisvaks õiguslikuks aluseks, et korrigeerida tolliväärtust, lisades kasutus- või litsentsitasu imporditud kauba eest tegelikult makstud või makstavale hinnale.

- 55 Nimelt on tolliseadustiku artikli 32 lõikes 3 sätestatud, et tolliväärtuse määramisel ei tohi tegelikult makstud või makstavale hinnale lisada ühtegi kuluelementi peale nende, mis on selles artiklis ette nähtud.
- 56 Niisiis on kasutus- ja litsentsitasu osas tolliseadustiku artikli 32 lõike 1 punkt c, mille kohaldamise tingimused on täpsustatud määruse nr 2454/93 artiklites 157–162, ainus õiguslik alus, mis võimaldab tolliväärtust kasutus- või litsentsitasu lisamise teel korrigeerida.
- 57 Nähes ette, et kui kasutus- või litsentsitasu on imporditud kaubaga üksnes osaliselt seotud, tuleb kohane jaotus otsustada üksnes objektiivsete ja mõõdetavate andmete põhjal, on määruse nr 2454/93 artikli 158 lõikes 3 seega piiratud tolliseadustiku artikli 32 lõikest 3 tuleneva nõude täpsustamisega.
- 58 Teiseks tuleb määruse nr 2454/93 artikli 158 lõiget 3 tõlgendada nii, et seda ei kohaldata mitte ainult siis, kui kasutus- või litsentsitasu on osaliselt seotud imporditud kaubaga ja osaliselt impordijärgselt kaubale lisatud muude koostisosadega ning siis, kui kasutus- või litsentsitasu on osaliselt seotud imporditud kaubaga ja osaliselt impordijärgsete toimingute või teenustega, vaid ka juhul, kui kasutus- või litsentsitasu on osaliselt seotud imporditud kaubaga ja osaliselt muude koostisosadega, mis on kaubale lisatud pärast importimist, ning impordijärgsete toimingute või teenustega.
- 59 Nagu on märgitud käesoleva kohtuotsuse punktis 57, täpsustab määruse nr 2454/93 artikli 158 lõige 3, et kui kasutus- või litsentsitasu on imporditud kaubaga ainult osaliselt seotud, toimub kasutus- või litsentsitasu kohane jaotus üksnes objektiivsete ja mõõdetavate andmete põhjal.
- 60 Selle sätte sellise tõlgenduse, mille kohaselt sätet ei kohaldata käesoleva kohtuotsuse punktis 58 nimetatud kolmanda olukorra puhul, tulemuseks oleks, et juhul, kui kasutus- või litsentsitasu on osaliselt seotud imporditud kaubaga ja osaliselt ka impordijärgselt kaubale lisatud muude koostisosadega või impordijärgsete toimingute või teenustega, toimuks kohane jaotus ilma objektiivsete ja mõõdetavate andmeteta, mis on vastuolus tolliseadustiku artikli 32 lõikest 3 tuleneva nõudega, mida on mainitud käesoleva kohtuotsuse punktis 52 ja mille kohaselt peavad kõik tegelikult makstud või makstavale hinnale lisanduvad kuluelemendid põhinema üksnes tõestel ja täpselt määratletavaid koguseid puudutavatel andmetel.
- 61 Mis kolmandaks puutub küsimusse, kas määruse nr 2454/93 artikli 158 lõige 3 on kohaldatav ka juhul, kui ostja maksab kasutus- või litsentsitasu müüjast eraldiseisvale kolmandale isikule, siis piisab, kui märkida, et see säte viitab üksnes „kasutus- või litsentsitasu“ maksmisele, täpsustamata, kellele seda kasutus- või litsentsitasu tuleb maksta.
- 62 Mis puutub käesoleva kohtuotsuse punktis 39 nimetatud kolmandasse tingimusse, mille kohaselt peab kasutus- või litsentsitasu maksmine olema selle kauba müügi tingimus, mille väärtust määratakse, siis tuleneb Euroopa Kohtu praktikast, et see nõue on täidetud, kui müüja või temaga seotud isiku ja ostja vaheliste lepinguliste suhete raames on kasutus- või litsentsitasu maksmine müüjale nii oluline, et selle tasu maksmata jätmise korral müüja jätab müügilepingu sõlmimata (vt selle kohta 9. märtsi 2017. aasta kohtuotsus GE Healthcare, C-173/15, EU:C:2017:195, punkt 60).
- 63 Käesoleval juhul oli ettevõtja, kellele Curtis Balkan litsentsitasu maksis, st Curtis USA, *a priori* eraldiseisev nendest ettevõtjatest, kellelt ta ostis põhikohtuasjas kõne all olevat kaupa.
- 64 Seoses sellega tuleb märkida, et määruse nr 2454/93 artikkel 160 näeb ette, et kui ostja maksab kasutus- või litsentsitasu kolmandale isikule, on selle määruse artikli 157 lõikes 2 ette nähtud tingimused täidetud juhul, kui müüja või temaga seotud isik nõuab ostjalt selle tasu maksmist.
- 65 Euroopa Kohtu praktika kohaselt võib määruse nr 2454/93 artikkel 160 olla kohaldatav olukorras, kus „kolmas isik“, kellele kasutus- või litsentsitasu tuleb maksta, on sama kui müüjaga „seotud isik“ (vt selle kohta 9. märtsi 2017. aasta kohtuotsus GE Healthcare, C-173/15, EU:C:2017:195, punktid 63–66).

- 66 Euroopa Kohus on samuti otsustanud, et tegemaks kindlaks, kas kasutus- või litsentsitasu maksmine on selle kauba müügi tingimus, mille väärtust määratakse, tolliseadustiku artikli 32 lõike 1 punkti c tähenduses sellises olukorras, kus selle kauba müüja, mille väärtust määratakse, on litsentsiandjast eraldiseisev isik, on lõppastmes oluline see, kas müüjaga seotud isikul on võimalik tagada, et kauba importimisel makstakse talle kõne all olevat kasutus- või litsentsitasu (vt selle kohta 9. märtsi 2017. aasta kohtuotsus *GE Healthcare*, C-173/15, EU:C:2017:195, punktid 67 ja 68).
- 67 Määruse nr 2454/93 artikli 143 lõike 1 punkti e kohaselt loetakse isikud omavahel seotuks, kui üks neist kontrollib teist otseselt või kaudselt. Seda sätet käsitlev tõlgendusmärkus tolliväärtuse kohta, mis sisaldub selle määruse lisas 23, täpsustab sellega seoses, et üht isikut loetakse teist isikut kontrollivaks, kui esimene saab juriidiliselt või tegelikult kehtestada teisele piiranguid või teda suunata.
- 68 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne on kontrollida, kas see oli nii *Curtis USA* ja põhikohtuasjas kõne all oleva kauba müüjate vaheliste suhete puhul. Selleks tuleb arvesse võtta tolliseadustiku artikli 32 lõike 1 punkti c kohaldamist käsitlevas kommentaaris nr 11 (tolliväärtuse osakond), mida on nimetatud käesoleva otsuse punktis 13, sisalduvaid tegureid seoses kasutus- ja litsentsitasudega, mida makstakse kolmandale isikule määruse nr 2454/93 artikli 160 alusel.
- 69 Mis puutub eelotsusetaotluse esitanud kohtu välja toodud asjaoludesse, et müüjate kinnituste kohaselt ei sõltunud imporditud kauba hind põhikohtuasjas kõne all oleva litsentsitasu maksmisest ja et litsentsiandja ülesanne ei olnud suunata või piirata nende operatiivset tegevust, siis need asjaolud iseenesest ei välista, et asjaomase tasu maksmine on müügi tingimus, ning määrav on üksnes see, kas kõiki asjas tähtsust omavaid asjaolusid arvesse võttes oleks ka selle tasu maksmiseta leping valitud kujul sõlmitud ja kaup järelikult tarnitud või mitte.
- 70 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvesse võttes tuleb esitatud küsimustele vastata, et tolliseadustiku artikli 32 lõike 1 punkti c koostoimes määruse nr 2454/93 artikli 157 lõikega 2, artikli 158 lõikega 3 ja artikliga 160 tuleb tõlgendada nii, et proportsionaalne osa litsentsitasust, mille ettevõtja maksab oma emaaettevõtjale vastutasuks lõpptoote valmistamiseks vajaliku oskusteabe andmise eest, tuleb lisada imporditud kauba eest tegelikult makstud või makstavale hinnale olukorras, kus asjaomane kaup – koos muude koostisosadega – on mõeldud asjaomase lõpptoote koostamiseks ja esimesena nimetatud ettevõtja on selle kauba ostnud emaaettevõtjast eraldiseisvalt müüjalt, juhul kui
- litsentsitasu ei sisaldu selle kauba eest tegelikult makstud või makstavas hinnas;
 - litsentsitasu on seotud imporditud kaubaga, mis eeldab, et selle tasu ja asjaomase kauba vahel on piisavalt tihe seos;
 - litsentsitasu maksmine on selle kauba müügi üks tingimus, mistõttu selle tasu maksmata jätmise korral ei oleks imporditud kauba osas müügilepingut sõlmitud ja järelikult ei oleks ka selle tarnet toimunud, ning
 - litsentsitasu saab kohaselt jaotada objektiivsete ja mõõdetavate andmete alusel,

milliste asjaolude paikapidavust peab kontrollima eelotsusetaotluse esitanud kohus, võttes arvesse kõiki asjakohaseid tegureid, eelkõige õiguslikke ja faktilisi suhteid ostja, vastavate müüjate ja litsentsiandja vahel.

Kohtukulud

- 71 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamise seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (seitsmes koda) otsustab:

Nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik, artikli 32 lõike 1 punkti c koostoimes komisjoni 2. juuli 1993. aasta määruse (EMÜ) nr 2454/93, millega kehtestatakse rakendussätted nõukogu määrusele nr 2913/92, artikli 157 lõikega 2, artikli 158 lõikega 3 ja artikliga 160 tuleb tõlgendada nii, et proportsionaalne osa litsentsitasust, mille ettevõtja maksab oma emaettevõtjale vastutasuks lõpptoote valmistamiseks vajaliku oskusteabe andmise eest, tuleb lisada imporditud kauba eest tegelikult makstud või makstavale hinnale olukorras, kus asjaomane kaup – koos muude koostisosadega – on mõeldud asjaomase lõpptoote koostamiseks ja esimesena nimetatud ettevõtja on selle kauba ostnud emaettevõtjast eraldiseisvalt müüjalt, juhul kui

- litsentsitasu ei sisaldu selle kauba eest tegelikult makstud või makstavas hinnas;
- litsentsitasu on seotud imporditud kaubaga, mis eeldab, et selle tasu ja asjaomase kauba vahel on piisavalt tihe seos;
- litsentsitasu maksmine on selle kauba müügi üks tingimus, mistõttu selle tasu maksmata jätmise korral ei oleks imporditud kauba osas müügilepingut sõlmitud ja järelikult ei oleks ka selle tarnet toimunud, ning
- litsentsitasu saab kohaselt jaotada objektiivsete ja mõõdetavate andmete alusel,

milliste asjaolude paikapidavust peab kontrollima eelotsusetaotluse esitanud kohus, võttes arvesse kõiki asjakohaseid tegureid, eelkõige õiguslikke ja faktilisi suhteid ostja, vastavate müüjate ja litsentsiandja vahel.

Allkirjad